

जिरी नगरपालिका स्थानीय राजपत्र

जिरी नगर कार्यपालिकाबाट प्रकाशित

खण्ड: ६ । संख्या १ । २०७९ साल भाद्र २ गते

भाग - २

जिरी नगरपालिका

**महिला समूह, महिला समिति तथा निगरानी समूह गठन,
सञ्चालन एवं व्यवस्थापन गर्न बनेको कार्यविधि, २०७९**

प्रस्तावना :

समुदायमा बसोबास गर्ने महिलाहरूको सामाजिक, आर्थिक, राजनितिक एवं साँस्कृतिक पक्षहरूमा अधिकतम सहभागिता बढाउनुका साथै महिलाहरूलाई सशक्तिकरण गराउन नगरपालिका स्तरीय एक निगरानी समूह गठन गरी उक्त समूहहरूलाई व्यवस्थित गर्न आवश्यक भएको हुदा जिरी नगरपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधि (नियमित गर्ने) ऐन, २०७५ को दफा ४ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी जिरी नगर कार्यपालिकाको मिति २०७९/०५/०२ मा बसेको बैठकबाट यो कार्यविधि स्वीकृतगरी लागु गरिएको छ ।

नगर कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति:- २०७९/०५/०२

परिच्छेद १ प्रारम्भिक

संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

(१) यो कार्यविधिको नाम "महिला समूह, महिला समिति तथा निगरानी समूह सञ्चालन कार्यविधि, २०७९" रहेको छ । (२) यो कार्यविधि कार्यपालिकाबाट स्वीकृत भएको मिति देखि जिरी नगरपालिका क्षेत्र भित्र प्रारम्भ हुने छ ।

२. परिभाषा :

विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,

- (क) "प्रमुख" भन्नाले जिरी नगरकार्यपालिकाको प्रमुख सम्झनुपर्छ ।
- (ख) "उपप्रमुख" भन्नाले जिरी नगर कार्यपालिकाको उपप्रमुख सम्झनुपर्छ ।
- (ग) "कार्यपालिका" भन्नाले जिरी नगर कार्यपालिका सम्झनुपर्छ ।
- (घ) "नगरपालिका" भन्नाले जिरी नगरपालिका सम्झनुपर्छ ।

परिच्छेद २

महिला समूहको गठन तथा उद्देश्य

३. उद्देश्य :

महिला समूह गठन गर्नुका मुख्य उद्देश्यहरू निम्नानुसार हुनेछन्:

- (क) टोल, बस्तीस्तरमा विभिन्न निकायहरूबाट प्रवाह हुने सेवामा उक्त टोलबासीका महिलाहरूको पहुँच अभिवृद्धि गर्ने,
- (ख) गाउँ समुदायदेखि स्थानिय स्तरमा हुने विभिन्न कार्यक्रमहरूमा महिलाहरूको सहभागिता सुनिश्चित गर्ने,
- (ग) महिलाहरूलाई सामाजिक, आर्थिक, राजनितिक लगायतका विषयहरूमा जागरुक गराउँदै उनीहरूको हक अधिकारप्रति सचेत गराउने,
- (घ) समाजमा विद्यमान लैङ्गिक असमानतालाई अन्य गर्दै सामाजिक न्याय एवं समानता कायम गर्ने,
- (ङ) समाजमा पछाडि परेका महिलाहरूलाई विभिन्न जनचेतनामुलक कार्यक्रमहरूमा सहभागि गराएर अगाडि बढ्न अभिप्रेरित गर्ने,
- (च) विभिन्न सीपमुलक तालिमहरू सञ्चालन गरी आयआर्जनका क्षेत्रमा महिलालाई अगाडि बढाई आर्थिक रुपमा सबल हुन सहयोग गर्ने,

- (छ) पिछडिएका क्षेत्रहरुमा भईरहेका महिला हिंसा, घरेलु हिंसा तथा मानव बेचबिखन जस्ता समस्याहरुबाट महिला तथा बालबालिकाहरुलाई जोगाउन सहयोग गर्ने,
- (ज) समुदायस्तरमा आपसी सद्भाव, समझदारी, समन्वय, मेलमिलाप एवं समताको भावना जागृत गराउने,
- (झ) समाजका निति निर्माण लगायत विकास निर्माणका कार्यमा महिलालाई अग्रसर गराउँदै बौद्धिक एवं आर्थिक रूपमा सक्षम बनाउन सहयोग गर्ने

४. महिला समुह, महिला समिति र निगरानी समुहको गठन :

(१) टोलस्तरीय महिला समुहको गठन देहाय बमोजिम हुनेछ :

- (क) प्रत्येक घरबाट एक महिला सदस्य (एक घर एक महिला) रहने गरी टोलस्तरमा एक महिला समुह गठन हुनेछ,
- (ख) महिला समुहमा सामूहिक भेलाबाट मनोनित गरी अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, सचिव, कोषाध्यक्ष र आवश्यकता अनुसार ७ सदस्यहरु रहेको एक महिला समूहको कार्यसमिति गठन हुनेछ ।
- (ग) महिला समूहमा २० वर्ष उमेर पूरा भई ६० वर्ष उमेर ननाघेका महिला सदस्य रहेछन् ।
- (घ) महिलाका सवालहरुका विषयमा छलफल तथा अन्तरक्रिया गर्ने र वडास्तरीय महिला समितिलाई सुझाव सल्लाह प्रदान गर्ने ।
- (ङ) महिला समूहले टोल विकास संस्था, वडा समिति तथा गाउँपालिकासँग योजना निर्माण तथा कार्यान्वयन, कार्यक्रम संचालनमा सहजकर्ता र समन्वयकारी भूमीका निर्वाह गर्ने ।

(२) वडास्तरीय महिला समितिको गठन देहाय बमोजिम हुनेछ :

- (क) प्रत्येक टोलका प्रत्येक महिला समूहबाट १/१ सदस्य रहने गरी प्रत्येक वडामा वडास्तरीय महिला समिति गठन गरीनेछ,
- (ख) समितिमा वडास्थित महिला जनप्रतिनिधिको रोहवरमा बसेको समुहका प्रतिनिधीहरुको बैठकले समितिको अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, सचिव, कोषाध्यक्षको छनोट गर्नेछ ।
- (ग) समितिको सचिवको रूपमा वडासचिव रहेछन् ।

(३) नगरपालिका स्तरीय निगरानी समूहको गठन देहाय बमोजिम हुनेछ :

सम्पूर्ण वडाका महिला समूहहरूको निगरानी, परिचालन, सुपरिवेक्षण तथा व्यवस्थापन गर्नका निम्ति नगरपालिकाको उपप्रमुखको संयोजकत्वमा १३ सदस्यीय नगरपालिका स्तरीय निगरानी समुह गठन हुनेछ ।

- (क) नगरपालिकाको उपप्रमुखको संयोजकत्वमा (अध्यक्षतामा) प्रत्येक वडाको महिला समितिले सिफारीस गरेका मध्येबाट १/१ जना सदस्य,
- (ख) उपप्रमुखबाट मनोनित दलित/जनजाति/विपन्न मध्येबाट २ जना सदस्य
- (ग) नगरपालिकाको महिला विकास हेर्ने कर्मचारी सदस्य सचिव रहने,

परिच्छेद ३

महिला समुहको दर्ता/सुचिकृत तथा पुरस्कार

५. दर्ता/सुचिकृत :

(१) महिला समुहको दर्ता/सुचिकृत देहाय बमोजिम हुनेछ :

- (क) प्रत्येक टोलमा गठन हुने/भएका महिला समूह नगरपालिकाको महिला शाखामा सूचिकृत हुनपर्नेछ ।
- (ख) महिला समुहको बैठकमा सर्वसम्मत गरेको निर्णय, सम्बन्धित वडाकार्यालयको सिफारिस सहित आएको निवेदन माथि नगरपालिकाले अनुसूची-१ बमोजिमको विधानमा टेकेर दर्ता/सुचिकृत गर्नेछ ।
- (ग) महिला समूहलाई नगरपालिकामा दर्ता/सुचिकृत गर्दा पेश गर्ने निवेदनको नमुना अनुसूचि-२ मा उल्लेख गरिएको छ ।
- (घ) महिला समूहबाट निर्णय गरी दर्ताको लागि निवेदन पेश गरेमा सम्बन्धित नगरपालिकाले अनुसूचि-३ बमोजिमको ढाँचामा महिला समुह दर्ता प्रमाण पत्र प्रदान गर्नेछ ।
- (ङ) समूहले गरेका वार्षिक कार्यक्रमहरूको प्रतिवेदन पेश गरी प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको ३(तीन) महिना भित्र अनुसूची ४(चार)बमोजिमको ढाँचामा समूह दर्ता/सूचिकृत नविकरण गर्नुपर्नेछ ।
- (२) महिला समूहले यस कार्यविधि बमोजिमका उद्देश्य विपरीत कुनै काम गरेमा वा प्रचलित कानूनले गर्न नपाउने कार्य गरेमा नगरपालिकाले महिला समुहको दर्ता खारेज गर्न सक्नेछ । दर्ता खारेज भएपछि सो स्थानमा नयाँ महिला समुह गठन हुनेछ ।

(३) पुरस्कृत गर्ने

उत्कृष्ट कार्यगरी नमुनाको रूपमा विकास हुने तीन ओटा सम्म महिला समूहलाई नगरपालिकाले उपयुक्त अवसरमा पुरस्कृत गर्न सक्नेछ ।

परिच्छेद ४

महिला समूहका कार्यहरु

६. महिला समूह, महिला समिती तथा निगरानी समूहका कार्यहरु :

(१) महिला समूहको कामहरु देहाय बमोजिम हुनेछ :

- (क) समाजमा आयोजित विभिन्न सामाजिक, राजनितिक कार्यक्रमहरुमा महिलाको सहभागिता सुनिश्चितताको लागि जनचेतनामुलक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने,
- (ख) एच.आई.भी./एड्स, अन्धविश्वास, छाउपडि प्रथा, बाल विवाह, बहु विवाह जस्ता सामाजिक समस्याको पहिचान गरी सुधारका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने,
- (ग) समाजमा हुने अन्याय, अत्याचार, विभिन्न घरेलु तथा महिला हिंसा विरुद्ध सामुहिक आवाज उठाउने,
- (घ) महिला तथा बालबालिकाको हक अधिकारको सुनिश्चितता गर्ने,
- (ङ) विभिन्न सामाजिक, आर्थिक तथा जनसरोकारका विषयहरुकामा महिलाहरुलाई जागरुक गराउने,
- (च) आफ्नो समुदायलाई वातावरण तथा बालमैत्री बनाउने खालका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने,
- (छ) समुदायमा महिलाहरुको सशक्तिकरण तथा विकासका लागि विभिन्न स्रोतबाट प्राप्त साधन स्रोतको उच्चतम सदुपयोग गर्ने,
- (ज) समुदायका महिलाहरुलाई आयआर्जनका क्षेत्रमा अगाडि बढाउन आवश्यक तालिमहरु प्रदान गर्ने,
- (झ) टोल तथा गाउँ समाजका विभिन्न विकास निर्माणका कार्यहरुमा महिलाहरुको उच्चतम सहभागिता जनाउने ।

(२) महिला समितिका कार्यहरु देहाय बमोजिम हुनेछ :

- (क) महिलाको हित हुने खालका कार्यक्रम तथा योजनाहरु माग गर्ने तथा विकास निर्माणमा वडा समिति प्रति समन्वयकारी, सहजकारी भूमिका निर्वाह गर्नेछन् ।
- (ख) वडाका प्रत्येक टोलहरुमा रहेका सवालहरु, विकृति तथा विसङ्गतीका विषयहरुमा घनिभूत छलफल गरी निराकरणका लागि वडासमक्ष सुझाव तथा सल्लाह दिने ।
- (ग) टोलमा हुने आपराधिक घटनाका विषयमा सत्य तथ्य सहित वडा तथा सम्बन्धीत निकायमा जानकारी गराउने।
- (घ) महिला समितिले वडास्थीत समन्वयकारी भुमिका निर्वाह गर्ने,
- (ङ) नगरपालिका र महिला समूहलाई जोड्ने पुलको कार्य गर्ने,
- (च) महिला समूहलाई आवश्यक सम्पूर्ण सहयोग गर्ने,
- (छ) महिला समूहले गर्ने कार्यक्रमहरुमा सहभागिता जनाउने,
- (ज) नगरपालिका तथा निगरानी समूहसँग आवश्यक सहकार्य गर्ने ।
- (भ) सभ्य, सुसंस्कृत तथा नमुना टोल निर्माणका लागि उपाय खोजी गरी लागू गर्ने ।

(३) निगरानी समूहका कार्यहरु देहाय बमोजिम हुनेछ :

- (क) नगरपालिकासँग नियमित सम्पर्कमा रहने,
- (ख) महिला समूह तथा महिला समितिको निरीक्षण एवं सुपरिवेक्षण गर्ने,
- (ग) महिलाका अधिकार, महिलाका विविध सवालहरुका विषयमा उचित नीति तथा रणनीति तय गर्न नगरपालिकालाई सुझाव तथा सल्लाह दिने,
- (घ) नमुना टोलस्तरीय महिला समूह पहिचान गरी पुरस्कृत गर्नका लागि नगरपालिकालाई सिफारिस गर्ने,
- (ङ) महिलाहरुमा सचेतना अभिवृद्धि गर्न आवश्यक पर्ने कार्यक्रम तथा योजना तय गरी नगरपालिकालाई सिफारिस गर्ने,
- (च) महिलालाई सुरक्षित मातृत्व तथा प्रजनन् स्वस्थको सुनिश्चितता गर्न नगरपालिकालाई आवश्यक सुझाव सल्लाह दिने,

- (छ) महिला विरुद्ध धार्मिक, सामाजिक, सांस्कृतिक परम्परा, प्रचलन वा कुनै आधारमा शारीरिक, मानसिक, यौनजन्य, मनोवैज्ञानिक वा अन्य कुनै किसिमको हिंसाजन्य कार्य वा शोषण विरुद्ध आवश्यक पहल गर्ने,
- (ज) महिलालाई शिक्षा, स्वस्थ, रोजगारी तथा सामाजिका सुरक्षमा सकारात्मक विभेदका आधारमा विशेष अवसर प्रदान गर्न पहल गर्ने ।
- (झ) महिला समूहलाई विभिन्न कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्नका लागि तालिम, जनचेतना तथा आवश्यक सहयोग गर्ने,
- (ञ) नगरपालिका तथा विभिन्न संघसस्थाहरुबाट आएका तालिम, कार्यक्रम, सहयोगहरुलाई महिला समूहहरुसम्म न्यायोचित ढङ्गले पुऱ्याउने तथा महिलाहरुको आवश्यकतालाई ध्यानमा राखि नगरपालिका तथा सम्बन्धित निकायसँग सहकार्य गर्ने ।

परिच्छेद ५

महिला समुहको बैठक

७. महिला समुहको बैठक :

महिला समुहको बैठक व्यवस्थापन देहाय बमोजिम हुनेछ :

- (क) महिला समुहका सदस्यहरुको हित, सहयोग एवं समन्वयका लागि महिला समुहको बैठक महिनामा कम्तिमा १ पटकमा नघट्ने गरी बस्नेछ ।
- (ख) समुहको बैठकमा वडामा रहेको महिला समितिका प्रतिनिधिहरु, सामाजिक परिचालक लगायत अन्य सरोकारवालाहरुलाई आमन्त्रित गर्न सकिनेछ ।

परिच्छेद ६

विविध

विविध

- (क) यो कार्यविधि प्रचलित ऐन, नियमहरुसँग बाझिएमा बाझिएका बुदाँहरु स्वतः खारेज हुनेछन्।
- (ख) यो कार्यविधि कार्यान्वयनको क्रममा कुनै बाधा अड्चन आएमा सोको नगर कार्यपालिकाको बैठकको निर्णय अनुसार फुकाईनेछ।
- (ग) यो कार्यविधि समयसापेक्ष र आवश्यकता अनुसार संसोधन गर्ने अधिकार जिरी नगर कार्यपालिकामा रहने छ ।

आज्ञाले,
राम प्रसाद आचार्य
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

अनुसूची -१

(दफा ५ को उपदफा (१) को खण्ड (ख) सँग सम्बन्धित)

१. प्रारम्भिक :

संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

(क) यो विधान .....महिला समूहको विधान हुनेछ ।

(ख) यो समूहको नाम ..... हुनेछ ।

(ग) यो विधान ..... महिला समूहको साधारण सभाबाट स्वीकृत भएको मिति देखि लागु हुनेछ ।

(घ) यस समूहको कार्यालय ..... मा रहनेछ ।

(ङ) समूहको सीमाना देहाय बमोजिम हुनेछ ।

पुर्व .....

पश्चिम .....

उत्तर.....

दक्षिण ..... ।

२. परिभाषा :

विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस विधानमा

(क) समूह भन्नाले .....महिला समूहलाई सम्झनुपर्छ ।

(ख) विधान भन्नाले महिला समूहको विधानलाई सम्झनुपर्छ ।

(ग) साधारणसभा भन्नाले समूहको साधारण सदस्यहरुको भेला सम्झनुपर्छ ।

(घ) समिति भन्नाले महिला समूहको कार्यसमिति सम्झनुपर्छ ।

(ङ) बैठक भन्नाले समूहको संयुक्त वा छुट्टाछुट्टै बैठक सम्झनुपर्छ ।

(च) पदाधिकारी भन्नाले कार्यसमितिका अध्यक्ष, सचिव, कोषाध्यक्ष र सदस्यहरुलाई जनाउँछ ।

३. संगठित समूह हुने :

(क) समूहको छुट्टाछुट्टै छाप हुनेछ । समितिले व्यक्ति सरह आफ्नो नामबाट कार्य गर्न सक्नेछ । -

ख) समूहले चल अचल सम्पत्ति प्राप्त गर्न, उपभोग गर्न सक्नेछ । तर समूहले आफ्नो अचल सम्पत्ति बिक्री गर्न भने पाउने छैन । समूह विघटन भए सो समूहको सम्पूर्ण चल अचल सम्पत्ति नगरपालिकामा हस्तान्तरण हुनेछ ।

४. समितिका उद्देश्यहरु :

समूहको सामुहिक, सामाजिक तथा आर्थिक विकासका लागि देहाय बमोजिमको उद्देश्य हुनेछ ः

- (क) सामुहिकस्तरमा सक्षम र दिगो स्वायत्त समूहको विकास गर्ने ।
- (ख) समूहका व्यक्तिहरुको आयमा वृद्धि गर्ने कार्यक्रमहरुको सञ्चालन गरी गरिबी न्युनीकरणमा मद्दत पुर्याउने ।
- (ग) स्थानीय स्तरको विकास प्रक्रियालाई दिगो र आत्मनिर्भर बनाउन स्थानीय स्तरका व्यक्तिहरुको क्षमता विकास कार्यक्रम कार्यान्वयनमा टेवा पुऱ्याउने ।
- (घ) समूहलाई सहभागितात्मक योजना, अनुगमन र मुल्याङ्कन प्रकृत्यामा सक्रिय सहभागी बनाउने ।

५. महिला समूहको कार्यसमितिको गठन :

महिला समूहको गठन देहाय बमोजिम हुनेछ :

- (क) प्रत्येक घरबाट एक महिला सदस्य (एक घर एक महिला) रहने गरी टोलस्तरमा एक महिला समूह गठन गर्ने,
- (ख) समूहमा उपस्थित भएका सदस्यहरुको सर्वसम्मत निर्णयबाट मनोनित गरी अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, सचिव, कोषाध्यक्ष र आवश्यकता अनुसार सात देखि एघार सदस्यहरु रहेको एक महिला समूहको कार्यसमिति गठन हुनेछ । महिला समूह कार्यसमितीको कार्यकाल प्रत्येक दुई वर्षमा आपसी सहमतिमा हेरफेर गर्न सकिनेछ ।

६. समूहका कार्यहरु :

महिला समूहका कार्यहरु देहाय बमोजिम हुनेछ :

- प्रत्येक टोलस्तरमा सम्भव भएसम्म सबै घरपरिवारका महिला सदस्य सहभागी भएको महिला समूहहरु गठन गर्ने,
- समूहका सदस्यहरुलाई उद्यमशीलता तर्फ गराउन आवश्यक पहल गर्ने तथा सोही बमोजिमका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने,

- एच.आई.भी./एड्स, अन्धविश्वास, छाउपडि प्रथा, बाल विवाह, बहु विवाह जस्ता सामाजिक समस्याको पहिचान गरी सुधारका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने,
- विभिन्न सामाजिक, आर्थिक तथा जनसरोकारका विषयहरूकामा महिलाहरूलाई जागरुक गराउने,
- आफ्नो समुदायलाई वातावरण तथा बालमैत्री बनाउने खालका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने,
- समुदायमा महिलाहरूको सशक्तिकरण तथा विकासका लागि विभिन्न स्रोतबाट प्राप्त साधन स्रोतको उच्चतम सदुपयोग गर्ने,
- समुदायका महिलाहरूलाई आयआर्जनका क्षेत्रमा अगाडि बढाउन आवश्यक तालिमहरू प्रदान गर्ने,
- टोल तथा गाउँ समाजका विभिन्न विकास निर्माणका कार्यहरूमा महिलाहरूको उच्चतम सहभागिता जनाउने ।

७. महिला समुहका पदाधिकारीहरूको काम, कर्तव्य र अधिकार

महिला समुहका पदाधिकारीहरूको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :

(क) अध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार

- समुहको नियमित बैठक बोलाउने, बैठकका लागि मिति, समय र स्थान तोक्ने ।
- बैठकको अध्यक्षता गरी बैठक संचालन गर्ने ।
- बैठकमा अनुशासनको पालना गर्न लगाउने र छलफलका विषयहरू टिपोट गर्ने वा गर्न लगाउने ।
- छलफल हुँदा सबैको विचार संकलन गर्ने र सर्वसम्मत निर्णय गर्न पहल गर्ने ।
- निर्णयहरू लागु गर्ने र गर्न लगाउने ।
- विकासको कार्यमा सबैलाई समेटेर नेतृत्व प्रदान गर्ने ।
- समुहले आर्जन प्राप्त गरेको नगद वा जिन्सी सामानको सुरक्षाको प्रबन्ध मिलाउने ।
- विशेष बैठकको आवश्यकता परेमा विधान बमोजिम बैठक बोलाउने ।
- कार्यविधि बमोजिम अन्य कार्यहरू गर्ने ।

(ख) समुहका सचिवको काम, कर्तव्य र अधिकार :

- अध्यक्षको आदेशअनुसार बैठक बोलाउने ।
- एकतिहाई सदस्यले विशेष बैठकका लागि लिखित माग गरेमा विधान बमोजिम बैठक बोलाउने ।
- छलफलका प्रस्तावहरू संकलन गरी बैठकमा पेश गर्ने र बैठकको निर्णय लेखी निर्णय प्रमाणित गराउने ।
- समितिको क्रियाकलापको बारेमा सदस्यलाई जानकारी गराउने ।
- तोकिएका अन्य कार्य गर्ने ।

(ग) समुहकोकोषाध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार :

- समुहको आम्दानी र खर्चको विवरण तयार गर्ने ।
- खर्चको लेखापरिक्षण गराउने ।
- बैंकमा खाता संचालन गर्दा संयुक्त रूपमा खाता संचालन गर्ने ।
- समुहकोनगद र जिन्सी सामानको जिम्मा लिई सुरक्षा गर्ने ।

(घ) समुहका सदस्यहरूको काम, कर्तव्य र अधिकार :

- नगरपालिका वा नगरकार्यपालिकासंग भएको साझेदारी पत्रमा उल्लेखीत शर्तअनुसार गर्नुपर्ने कामहरू गर्ने ।
- समुहकोहिसाब किताब जाँच गर्ने ।
- समुहका पदाधिकारीहरूले गरेका कामको मूल्याङ्कन नियमितरूपमा गर्ने ।
- आवश्यकताअनुसार समुह संचालनका लागि नीति, नियमहरू बनाउने र सो नियमहरू पालना भए नभएको हेर्ने ।
- सहभागिताको लागि बोलाईएको कार्यक्रमहरूमा अनिवार्य सहभागि हुने ।
- आवश्यकताअनुसार अध्यक्ष, सचिव, कोषाध्यक्षलाई सघाउने ।
- तोकिएका अन्य कार्य गर्ने ।

८. सदस्यता समितिमा सदस्यता देहाय बमोजिम हुनेछ :

- (क) यस विधानको उद्देश्य बमोजिम समूहप्रति श्रद्धा र निष्ठा राखी विधानलाई स्वीकार गर्ने टोलका प्रत्येक घरधुरीका महिला सदस्य यस समूहको सदस्य हुनेछ ।
- (ख) सदस्य बन्न इच्छुक नयाँ महिलालाई समूहले तोकेबमोजिम समूहमा दरखास्त दिएमा सदस्यता प्रदान गरिनेछ ।

९. सदस्यता नरहने देहायको अवस्थामा सदस्य रहने छैन :

- (क) सदस्यको मृत्यु भएमा,
- (ख) सदस्यले दिएको सदस्यता परित्यागको लिखित निवेदन समूहले स्वीकृत गरेमा, तर समूहको निर्णयउपर चित्त नबुझेमा साधारणसभामा पेश गर्ने र साधारणसभाको निर्णय अन्तिम हुनेछ ।
- (ग) सदस्यता शुल्क नतिरेको वा समूहको निर्णय पालना नगरेमा समूहले निर्णय गरी सम्पूर्ण सदस्यलाई जानकारी गराएमा ।
- (घ) समूहलाई हानि नोक्सानी हुने कार्य गरेमा वा नैतिक पतन, आर्थिक अनियमितता वा भ्रष्टाचार गरेको अभियोग प्रमाणित भई सजाय पाएको कारण देखाई समूहले सदस्यबाट हटाउने निर्णय गरेमा । तर सम्बन्धित सदस्यलाई सफाई दिने अवसरबाट वञ्चित गरिने छैन । यस सम्बन्धि अन्तिम निर्णय गर्ने अधिकार साधारण सभाको हुनेछ ।
- (ङ) नेपालको प्रचलित कानूनले निषेध गरेको कार्य गरेमा ।

१०. साधारण सभाको गठन र कार्यप्रणाली

साधारणसभाको गठन र कार्यप्रणाली देहाय बमोजिम हुनेछ

- समूहको सम्पूर्ण सदस्यहरू रहेको एक साधारण सभा हुनेछ ।
- साधारण सभाको अध्यक्षता समूहको अध्यक्षले गर्नेछ । निजको अनुपस्थितीमा समूहको सचिव र निजको पनि अनुपस्थितीमा समूहको ज्येष्ठ नागरिक सदस्यले गर्नेछ ।
- साधारण सभा समूहको सर्वोच्च निकाय हुनेछ ।

११. साधारण सभाको काम, कर्तव्य र अधिकार साधारण सभाको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :

- अध्यक्ष, सचिव र कोषाध्यक्षले क्रमशः आ-आफ्नो क्षेत्रमा परेका कार्यसम्बन्धि वार्षिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्ने ,
- वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन पेश गर्ने,
- सबै सदस्यहरू भेला हुने, -समूहको विधान संशोधन गर्ने,
- आवश्यकताअनुसार सल्लाहकार मनोनयन गर्ने,
- समूहको वार्षिक कार्ययोजना स्वीकृत गर्ने ।

१२. आर्थिक व्यवस्था

(क) समूहको देहाय बमोजिम आर्थिक स्रोत हुनेछः:

– सदस्यबाट प्राप्त शुल्क

– सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थाबाट प्राप्त अनुदान – समूहको क्रियाकलापको सिलसिलामा प्राप्त हुने आय वा पुरस्कार

– अन्य आम्दानी ।

(ख) प्रत्येक असार मसान्तमा लेखा तयार गरी परीक्षण पश्चात विवरण साधारण सभामा प्रस्तुत गर्ने जिम्मेवारी समूहको हुनेछ ।

(ग) समूहको नाममा प्राप्त वा खरीद चल अचल सम्पत्तिको परिचालन र प्रयोग तोकिएबमोजिम हुनेछ ।

१३. कार्यसमिती वा पदाधिकारीको राजीनामा

(क) समूहका सदस्यहरूले आफ्नो पदबाट राजीनामा दिन चाहेमा अध्यक्ष समक्ष दिन सक्नेछ ।

(ख) अध्यक्षले आफ्नो राजीनामा सचिव मार्फत समूहको बैठकमा पेश गर्नुपर्नेछ र सो उपर समूहले निर्णय गरे बमोजिम हुनेछ ।

१४. विघटन: समूहको विधान बमोजिम कार्यसञ्चालन गर्न नसकि वा उदेश्य पुरा गर्न असफल भए वा २ वर्षसम्म समूह नविकरण नभएमा समूह विघटन हुनेछ । यसरी समूह विघटन भए बचत रकम सम्पुर्ण सदस्यलाई फिर्ता गर्नु पर्नेछ ।

१५. विविध

(क) विधान संशोधन गर्नुपर्ने भएमा कार्य समितीले स्वीकृत गरेपछि साधारण सभामा पेश गरिनेछ । साधारण सभामा उपस्थित सदस्यहरूको दुईतिहाई बहुमतले विधान संशोधन हुनेछ । (ख) प्रचलित ऐन, नियमहरूसँग बाझिएका बुँदाहरू हदसम्म स्वतः खारेज हुनेछ ।

अनुसूची-२
(दफा ५ को उपदफा (१) को खण्ड (ग) सँग सम्बन्धित)
महिला समूहलाई नगरपालिकामा दर्ता गर्ने निवेदनको नमुना

श्रीमान प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू,
जिरी नगर कार्यपालिकाको कार्यालय,
जिरी दोलखा ।

विषय : महिला समूह दर्ता सम्बन्धमा

महोदय,

उपरोक्त सम्बन्धमा यस जिरी नगरपालिका वडा नं. ....को
.....टोलमा गठन गरिएको तपशिल बमोजिम पदाधिकारी
रहेको .....महिला समूहलाई यस
नगरपालिका कार्यालयमा दर्ता/सूचीकृत गरी महिला समूह प्रमाण उपलब्ध
गराइदिनुहुन अनुरोध छ ।

तपशिल

सि.न.	नाम,थर कैफियत	पद	सम्पर्क नं.
१		अध्यक्ष	
२		उपाध्यक्ष	
३		कोषाध्यक्ष	
४		सचिव	
५		सदस्य	
६		सदस्य	
७		सदस्य	

निवेदक
हस्ताक्षर :
नाम :
पद

अनुसूची ३
(दफा ५ को उपदफा (१) को खण्ड (घ) सँग सम्बन्धित)
जिरी नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय जिरी दोलखा ।

प्रमाणपत्र

जिरी नगरपालिका वडा नं..... स्थित
.....मा गठन भएको
.....महिला समूहलाई यस कार्यालयमा मिति
.....मा दर्ता गरी यो प्रमाणपत्र प्रदान गरिएको छ । यस
नगरपालिकाको शैक्षिक, आर्थिक, सामाजिक, भौतिक पूर्वाधार सुशासन, लैंगिक
समानता, महिला विकास तथा सशक्तिकरण लगायतका क्षेत्रमा यस महिला
समूहको सहभागिताको अपेक्षाका साथै उत्तरोत्तर प्रगतिको शुभकामना व्यक्त
गर्दछु ।

दर्ता नः .....

मिति: .....

.....
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

अनुसूचि ४
(दफा ५ को उपदफा (१)को खण्ड(ड)संग सम्बन्धित)

महिला समुह नविकरण रेकर्ड

महिला विकास समुहको नाम:

ठेगाना:

क्र.स	नविकरण गरेको मिति	समुह दर्ता नं.	अवधि मिति		प्रमाणित गर्ने पदाधिकारीको सहि	कार्यालयको छाप	कैफियत
			देखि	सम्म			

जिरी नगरपालिका, जिरी, दोलखा

मुद्रण ÷ रु. १०